

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination February-2026

Course : Master Course
Subject Code : MSO-06
Subject Name : નગર સમાજશાસ્ત્ર

Date : 13/02/2026
Time : 11:30am to 01:45pm
Duration : 02.15 Hours
Max. Marks : 70

-
- પ્રશ્ન-1 નગરસમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ સ્પષ્ટ કરો. 14
- અથવા
- નગરોના કદના આધારે નગરોનું વસ્તીવિષયક વર્ગીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-2 નગરોની સામાજિક સ્તરરચનામાં વર્ગવ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ જણાવો. 14
- અથવા
- નગર સમુદાયમાં ગુનાની સમસ્યા સમજાવો.
- પ્રશ્ન-3 નગરોમાં વસવાટના પ્રશ્નોની ચર્ચા ઉદાહરણ સાથે કરો. 14
- અથવા
- લૂઈવર્થે આપેલ નગરની સમાજશાસ્ત્રીય વ્યાખ્યા આપી, લૂઈવર્થે નગરીય જીવન શૈલીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- પ્રશ્ન-4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14
1. નગર સમુદાય અને ગ્રામ સમુદાય વચ્ચે તફાવત લખો.
 2. હોમર હયોટ (Homer Hoyt)નો સેક્ટર સિદ્ધાંત સમજાવો.
 3. ભારતમાં નગરીકરણની પ્રમુખ ખાસિયતો.
 4. જમીન ઉપયોગની તરાહ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો 14
1. ભારતમાં વસ્તીગણતરી અનુસાર કેટલી શહેરી વસાહતોમાં આવે છે?
(A) પાંચહજારથી વધુ (B) સાતહજાર (C) ચાર હજારથી ઓછી (D) A, B
 2. નગરીય જીવન શૈલીનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે?
(A) લુઈ વર્થ (B) સોરોકીન (C) ઝીમરમેન (D) એકપણ નહીં
 3. ઓસ્કાર લેવીસે ક્યાં શહેરનો અભ્યાસ કર્યો છે?
(A) લંડન (B) જર્મની (C) મેક્સિકો (D) વડોદરા
 4. 1971 ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે તેના નગરોની વસ્તી આશરે કેટલા કરોડની હતી?
(A) 10 (B) 20 (C) 30 (D) 45
 5. આઈ.પી.દેસાઈ એ સૌરાષ્ટ્રના ક્યાં ગામનો અભ્યાસ કર્યો હતો?
(A) સિહોર (B) ભાવનગર (C) મહુવા (D) A, B
 6. સામાજિક નિયંત્રણના એક ઔપચારિક સાધનોમાં _____ પણ એક અગત્યની સંસ્થા છે?
(A) વ્યક્તિ (B) લોકો (C) ન્યાયાલય (D) એકપણ નહીં
 7. લોકો શેની શોધમાં નગરો અને ઔદ્યોગિક કેન્દ્રો તરફ ધસી આવે છે?
(A) રોજગારી (B) નોકરી (C) વસવાટ (D) એકપણ નહીં